

TILMÆLI FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (ESB) 2018/464

2019/EES/82/02

frá 19. mars 2018

um vöktun á málmum og jöði í þangi og þara, seltuplöntum og afurðum að stofni til úr þangi og þara (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins, einkum 292. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Hámarksgildi fyrir arsen, kadmíum og blý í ýmsum matvælum eru fastsett samkvæmt reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1881/2006 ⁽¹⁾. Sem stendur eru þó engin fastsett hámarksgildi fyrir þessi efni í þangi og þara og seltuplöntum fyrir utan hámarksgildin sem eru fastsett samkvæmt þessari reglugerð fyrir fæðubótarefni sem samanstanda eingöngu eða aðallega af þangi og þara eða afurðum sem eru unnar úr þangi og þara.
- 2) Hámarksgildi leifa fyrir kvikasilfur í þörungum og dreifkjörnungslífverum er sem stendur fastsett samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 396/2005 ⁽²⁾ við staðalgildið 0,01 mg/kg.
- 3) Árið 2006 fastsetti vísindanefndin um matvæli efri mörk fyrir inntekið magn jöðs við 600 µg/dag fyrir fullorðna og við 200 µg/dag fyrir börn á aldrinum 1.–3. ára ⁽³⁾. Hún benti á að inntaka joðríkra þörungaafurða, einkum þurrkaðra afurða, getur leitt til inntöku jöðs í hættulegu magni ef slíkar afurðir innihalda meira en 20 mg jöð/kg af þurrefni og íbúar, sem verða fyrir váhrifum, búa á svæði þar sem landlægur skortur er á jöði.
- 4) Fyrirliggjandi gögn um tilvist efna sýna að þang og þari innihalda umtalsverðan styrk arsens, kadmíums, jöðs, blýs og kvikasilfurs. Þar eð seltuplöntur vaxa einnig í sjávarumhverfi má telja víst að þær hafi svipað mynstur fyrir upptöku þessara efna og þar af leiðandi svipað mengunarmynstur.
- 5) Þang og þari og seltuplöntur verða sífellt mikilvægari þáttur í neyslumynstri tiltekinna neytenda í ESB. Því er nauðsynlegt að meta hvort framlag arsens, kadmíums, jöðs, blýs og kvikasilfurs úr þangi og þara og seltuplöntum til heildarváhrifa þessara efna verði til þess að nauðsynlegt sé að setja hámarksgildi fyrir arsen, kadmíum og blý fyrir þessar vörur, hvort breyta þurfi hámarksgildum leifa fyrir kvikasilfur í þörungum og dreifkjörnungslífverum eða hvort grípa þurfi til aðgerða í tengslum við váhrif af jöði úr þessum afurðum.
- 6) Í viðaukunum við reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 231/2012 ⁽⁴⁾ er mælt fyrir um nákvæmar skilgreiningar á matvælaaukefnum sem eru að stofni til úr þangi og þara. Að því er varðar nokkur þessara aukefna mælti Matvælaöryggisstofnun Evrópu með því að gildi fyrir óhreinindi í eitruðum efnisþáttum yrðu endurskoðuð til að tryggja að notkun þessara aukefna verði ekki umtalsverð uppspretta váhrifa af þessum eitruðu efnisþáttum, einkum fyrir ungbörn og smábörn ⁽⁵⁾. Því ætti að meta váhrif af arseni, kadmíumi, jöði, blýi og kvikasilfri í matvælaaukefnum sem eru að stofni til úr þangi og þara og þörungum.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 78, 21.3.2018, bls. 16. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 56/2019 frá 29. mars 2019 um breytingu á I. viðauka (Heilbrigði dýra og plantna) og II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn (bíður birtingar).

(1) Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1881/2006 frá 19. desember 2006 um hámarksgildi fyrir tiltekin aðskotaefni í matvælum (Stjtið. ESB L 364, 20.12.2006, bls. 5).

(2) Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 396/2005 frá 23. febrúar 2005 um hámarksgildi fyrir varnarefnaleifar í eða á matvælum og fóðri úr plöntu- og dýraríkinu og um breytingu á tilskipun ráðsins 91/414/EBE (Stjtið. ESB L 70, 16.3.2005, bls.1).

(3) Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals (Mörk fyrir þolanlega inntöku vítamína og steinefna), vísindanefnd um matvæli — sérfræðinganevnd um sérfræðu, næringu og ofnæmi, febrúar 2006, http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/efsa_rep/blobserver_assets/ndatolerableuil.pdf

(4) Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 231/2012 frá 9. mars 2012 um nákvæmar skilgreiningar á aukefnum í matvælum sem eru tilgreind í II. og III. viðauka við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1333/2008 (Stjtið ESB L 83, 22.3.2012, bls. 1).

(5) Re-evaluation of agar (E406) as a food additive. *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* 2016 14 (12): 4645.

- 7) Hámarksgildi fyrir arsen, blý, kadmíum og kvikasilfur í fódri eru fastsett samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/32/EB ⁽¹⁾. Þar eð tiltekna tegundir þangs og þara eru notaðar sem fóður ætti einnig að rannsaka málminnihald þessara tegunda af ástæðum sem varða dýraheilbrigði og með tilliti til tilfærslu þessara málna í matvæli úr dýraríkinu.
- 8) Safna ætti gögnum um tilvik arsens, kadmíums, jöðs, blýs og kvikasilfurs í ýmsum tegundum þangs og þara, seltuplöntum og afurðum að stofni til úr þangi og þara, til að styðja við mat á fæðutengdum váhrifum,

SAMÞYKKT TILMÆLI ÞESSI:

1. Aðildarríki skulu á árunum 2018, 2019 og 2020, í samstarfi við stjórnendur matvæla- og fódurfyrirtækja, framkvæma vöktun á tilvist arsens, kadmíums, jöðs, blýs og kvikasilfurs í þangi og þara, seltuplöntum og afurðum að stofni til úr þangi og þara. Vöktunin skal taka til ætra seltuplantna, þ.m.t. *Salicornia europaea* og *Tetragonia tetragonoides*, og fjölbreyttra tegunda þangs og þara til að endurspeglar neysluvenjur og fódurnotkun, þ.m.t. arame-þang (*Ecklonia bicyclis*), bóluþang (*Fucus vesiculosus*), söl (*Palmaria palmata*), hiziki-þang (*Hizikia fusiforme*), fjörugrös (*Chondrus crispus*) hrossaþari (*Laminaria digitata*), japansþari (*Laminaria japonica*, *Saccharina japonica*), purpurahimna (*Porphyra* og *Pyropia* spp.), klóþang (*Ascophyllum nodosum*), grænhimna (*Ulva* sp.), reimaþang (*Himanthalia elongata*), sagþang (*Fucus serratus*), hafkyrja (*Codium* sp.), beltisþari (*Saccharina latissima*), wakame-þang (*Undaria pinnatifida*) og marinkjarni (*Alaria esculenta*), til að unnt sé að meta váhrifin af nákvæmni. Einnig skal safna gögnum varðandi aukefni í matvælum sem eru að stofni til úr þangi og þara, þ.m.t. E400, E401, E403, E404, E405, E406, E407, E407a og E160a(iv).
2. Við vöktun á matvælum skal fylgja sýnatökuaðferðunum, eins og mælt er fyrir um í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 333/2007 ⁽²⁾, til að tryggja að sýnin séu dæmigerð fyrir framleiðslueininguna sem þau eru tekin úr.
3. Við vöktun á fódri skal fylgja ákvæðunum sem kveðið er á um í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 152/2009 ⁽³⁾.
4. Framkvæma skal greiningarnar í samræmi við III. viðauka við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 882/2004 ⁽⁴⁾ með greiningaraðferð sem sýnt hefur verið fram á að skili áreiðanlegum niðurstöðum.
5. Ákjósanlegt er að framkvæma greiningu á kvikasilfri með því að ákvarða innihald metýlkvikasilfurs og heildar-kvikasilfurs og greiningu á arseni með því að ákvarða innihald ólífræns arsens og heildarsarsens og, ef hægt er, aðrar viðkomandi tegundir arsens.
6. Tilkynna skal tegundirnar eða fjölda aukefna og hvort greindar vörur hafi verið ferskar, þurrkaðar eða unnar. Þegar það er unnt skal einnig tilkynna uppruna vörunnar (villt eða ræktuð), dagsetningu og staðsetningu uppskeru, þann hluta þangs og þara sem var greindur og mögulegar upplýsingar á merkimiðanum á lokaafurðinni.

⁽¹⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/32/EB frá 7. maí 2002 um óæskileg efni í fódri (Stjttíð. EB L 140, 30.5.2002, bls. 10).

⁽²⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 333/2007 frá 28. mars 2007 um aðferðir við sýnatöku og greiningu vegna eftirlits með innihaldi snefilefna og aðskotaefna úr vinnslu í matvælum (Stjttíð. ESB L 88, 29.3.2007, bls. 29).

⁽³⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 152/2009 frá 27. janúar 2009 um aðferðir við sýnatöku og greiningu vegna opinbers eftirlits með fódri (Stjttíð. ESB L 54, 26.2.2009, bls. 1).

⁽⁴⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 882/2004 frá 29. apríl 2004 um opinbert eftirlit til að staðfesta að lög um fóður og matvæli og reglur um heilbrigði og velferð dýra séu virt (Stjttíð. ESB L 165, 30.4.2004, bls. 1).

7. Leggja skal vöktunargögnin fram reglulega til Matvælaöryggisstofnunar Evrópu til samantektar í einn gagnagrunn ásamt upplýsingunum og á því rafræna skýrslusniði sem Matvælaöryggisstofnunin setur fram.

Gjört í Brussel 19. mars 2018.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Vytenis ANDRIUKAITIS

framkvæmdastjóri.
